

**Kvalitets- och
Verksamhetsberättelse
Elevhälsans
psykologiska insats
2017 – 2018**

Gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen

Innehållsförteckning

1. Uppdrag	3
2. Organisation	3
3. Personal	3
4. Verksamhetens innehåll	3
4.1 Hälsöfrämjande och förebyggande elevhälsa	3
4.2 Elevhälsoteam	4
4.3 Hälsö- och sjukvårdsinsatser	4
4.4 Systematiskt kvalitetsarbete	4
4.5 Övrigt	
5. Aktuellt under läsåret	4
6. Verksamhetsplan	6

1. Uppdrag

Enligt skollagen ska elevhälsa anordnas för elever i förskoleklass, grundskola, grundsärskola, sameskola, specialskola, gymnasieskola och gymnasiesärskola. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insats. För elevhälsans psykologiska insats ska det finnas psykologer. Rapporten avser Elevhälsans psykologiska insats.

Elevhälsans gemensamma uppdrag är stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. Uppdraget innebär att bidra till miljöer som främjar elevernas lärande, utveckling och hälsa. Elevhälsan ska främst verka hälsofrämjande och förebyggande.

2. Organisation

Kommunfullmäktige i Malmö stad är vårdgivare för all hälso- och sjukvård inom organisationen. Vårdgivaransvaret för den medicinska och psykologiska elevhälsan inom gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen är överlåtet till gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden. Nämnden utser en verksamhetschef som representant för vårdgivaren samt beslutar vilka befogenheter, rättigheter och skyldigheter verksamhetschefen har utöver det författningsreglerade ansvaret.

3. Personal

Elevhälsans psykologiska insats innefattar samtliga psykologer som arbetar inom den kommunala gymnasieskolan. Psykologerna är anställda på Centrala Elevhälsan men arbetar såväl centralt som lokalt gentemot varje skolenhet. Elevantalet per psykolog omräknat per heltid är vid läsårets slut cirka 1700–1800.

Verksamhetschefen, har det medicinska ledningsansvaret vilket innebär ansvaret för att verksamheten tillgodoser hög patientsäkerhet och god kvalitet av vården samt främjar kostnadseffektivitet. Verksamhetschefen är också ansvarig för att säkerställa, utveckla och utvärdera elevhälsans psykologiska insats. Delar av ansvaret är via överlåtelse överlämnat till en av psykologerna.

4. Verksamhetens innehåll

Verksamheten styrs av olika lagar och förordningar. Arbetet kan utifrån styrdokumentet indelas enligt följande:

4.1 Hälsofrämjande och förebyggande elevhälsa

"Elevhälsan ska främst vara hälsofrämjande och förebyggande". Skollagen 2 kap 25§

Elevhälsans uppdrag att främst arbeta hälsofrämjande och förebyggande innebär att bidra till skapandet av miljöer som främjar hälsa och undanröjer orsaker till ohälsa. Hälsofrämjande insatser riktar sig till alla elever. Elevhälsans uppdrag att arbeta förebyggande kan innebära att tidigt upptäcka tecken på ohälsa eller hinder för inläring och snabbt vidta åtgärder. Det förebyggande arbetet riktar sig till enskilda elever eller grupper där det finns specifika svårigheter.

Konkret innebär detta för psykologerna att verka för spridning av relevant kunskap inom många områden; att delta i utveckling av elevhälsa på central och lokal nivå; att hålla i fortbildningsinsatser, handledning och konsultation.

4.2 Elevhälsoteam

"I elevhälsan behöver professionerna inom de medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatserna samverka i hög grad. Ett exempel på samverkan är tvärprofessionella elevhälsoteam". Vägledning för elevhälsan

Psykologerna har i sitt uppdrag att uppfylla kravet på tillgång till psykologisk kompetens, för varje skolenhets elevhälsa. Elevhälsan är på skolenheterna oftast organiserad i elevhälsoteam, där rektor eller biträdande rektor leder elevhälsoarbetet, och övriga i skollagen specificerade professioner deltar och samverkar. Medverkan i elevhälsoteamet är ett uppdrag som tar mycket tid. Utifrån bemanningen av psykologer i organisationen är det en utmaning att täcka behovet på samtliga skolenheter.

4.3 Hälsa- och sjukvårdsinsatser

"Insatser av en legitimerad skolläkare, skolsköterska och skolpsykolog som riktar sig till enskilda elever är i regel hälso- och sjukvård". Vägledning för elevhälsan

Psykologer innehar av Socialstyrelsen utfärdad yrkeslegitimation vilket krävs ett kvalificerat ställningstagande till vilka insatser som utgör hälso- och sjukvård och därmed faller under Hälso- och sjukvårdslagen. Insatser i form av utredning, bedömning eller behandling av individuell elev utgör ofta hälso- och sjukvårdsinsats.

4.4 Systematiskt kvalitetsarbete

Inom hälso- och sjukvård ska kvaliteten i verksamheten systematiskt och fortlöpande utvecklas och säkras. Vägledning för elevhälsan

Psykologerna arbetar regelbundet med systematiskt kvalitetsarbete avseende de insatser som faller under Hälso- och sjukvårdslagen. En psykolog har via överlåtelse ansvar för att tillgodose att kravet på kvalitet uppnås och att verksamheten utvecklas och förbättras.

4.5 Övrigt

I psykologens arbete ingår omfattande lagstadgad dokumentation. Utöver det tillkommer administrativt arbete i form av journalhantering och rekvisering av journalhandlingar.

5. Aktuellt under läsåret

Bemanning

Vid läsårets början var fem psykologer anställda på Centrala Elevhälsan. Under vårterminen valde en av psykologerna att säga upp sig, men någon ny psykolog anställdes ej, vilket påverkade möjligheterna att uppnå de uppsatta målen och tillgodose behovet av psykologisk kompetens. Lsåret påverkades också av att en av psykologerna varit sjukskriven under några månader.

Fortbildning

Psykologerna har under läsåret deltagit i många fortbildningsinsatser och nätverk; konferensen Elevhälsa, Psifosdagarna, Barnrättsdagarna, SPSMs utbildning kring dyslexi och dyskalkyli, SKED, nätverk mot extremism, Resursteam Heder med flera. För att kunna

tillgodose kraven på en likvärdig elevhälsa i framkant har psykologerna haft regelbunden kollegial handledning med extern resurs, regelbundet tagit del av forskningsartiklar inom relevanta områden, samt regelbundet diskuterat frågor kring metodutveckling och liknande vid psykologmöte inom enheten.

Centralt elevhälsoarbete

Under läsåret har psykologerna enskilt, tillsammans eller i tvärprofessionellt samarbete med andra yrkesgrupper utvecklat och hållt i ett flertal större föreläsningar och utbildningsinsatser; till personal på enskilda program och skolenheter; till samtliga elevassistenter; till specialpedagogernas nätverk samt till elever. Personal på flera skolor har utbildats i Collaborative Problem Solving, CPS, lågaffektivt bemötande och andra psykologiska metoder. Samtliga elever vid Norra Sorgenfri Gymnasium erbjöds föreläsning om psykisk hälsa i samband med skolans hälsovecka. Riktad handledning har givits till ett antal arbetslag. I samverkan med socionom vid Centrala Elevhälsan har också flera klasser fått handledning rörande Trygghet, Studiero och Trivsel.

Centrala Elevhälsan erbjuder samtliga skolor att ansöka om större insatser vid behov; från individärenden till omfattande fortbildningar, och från olika yrkesgrupper. En av psykologerna är utvecklingsledare för psykologgruppen och delar ansvaret med ytterligare en person för att ärendehantering fungerar; loggning, statistik, fördelning och uppföljning. Under läsåret 17/18 inkom 145 dylika ärenden, varav cirka 85% tilldelades psykolog. Merparten bestod av önskemål om utredning av individuella elevers förmågor och svårigheter.

Psykologerna har också tillgodosett att förvaltningens Myndighetsavdelning haft tillgång till psykolog vid behov för att säkerställa ett fullgott mottagande till gymnasiesärskolan.

Lokalt elevhälsoarbete

Då varje rektor ansvarar för sitt elevhälsoarbete skiljer sig psykologernas insats och medverkan åt mellan skolorna. Psykologerna har dock verkat för att samtliga skolenheter ska ha tillgång till psykologisk kompetens regelbundet, vanligtvis inom ramen för skolans elevhälso-team. Här erbjuder psykologen direkt konsultation i frågor av hälsofrämjande, förebyggande och åtgärdande art. På flera skolor har psykolog också deltagit i arbetslagsmöten, studiedagar, fortbildningar och strategimöten, samt möten med elev och vårdnadshavare i olika sammanhang såsom Samordnad Individuell Plan. Varje rektor har också givits möjlighet att ansöka om utökade insatser, till organisation, grupp eller individ, något som många rektorer utnyttjat. Psykolog har även tillgodosett regelbundet stöd till UngMalmös verksamhet, med riktat stöd till personal samt vissa elever. Därtill har psykologerna under året verkat för att psykolog ska finnas representerad i samtliga skolors krisplanering.

Samverkan

Under läsåret har psykolog funnits representerad för samverkan med följande aktörer; Barn- och Ungdomspsykiatri, Vuxenhabiliteringen, Logopedmottagningen, Grundsärskolans Resursteam, Resursteam Heder, Nätverk Dyslexi och Språkstörning Skåne, Psykologer i förskola och skola samt SkolFam.

Systematiskt kvalitetsarbete

Ett ständigt pågående utvecklingsarbete sker inom den Centrala Elevhälsan, samt i den psykologiska insatsen. Psykologerna har regelbundet möten kring utveckling av rutiner, metoder, kvalitet och utveckling - både vad gäller renodlade skolfrågor samt det arbete som

faller under hälso- och sjukvårdens lagstiftningar. Under läsåret 17/18 prioriterades följande områden:

- Gallring, förvaring och arkivering av gamla journaler.
- Utlämning av journalhandlingar
- Scanning av journalhandlingar
- Utredningsrutiner vid misstänkt dyskalkyli
- Psykologisk utredning av nyanlända
- Testsekretess och -förvaring
- Utveckling av fortbildningsinsatser

5. Verksamhetsplan 2018–2019

Inför hösten 2018 har Centrala elevhälsan tagit fram en introduktionsutbildning för samtliga nyanställda inom elevhälsan på förvaltningen. Fokus för introduktionen kommer att vara de olika professionernas uppdrag, sekretessområden samt hur den centrala elevhälsan kan vara ett stöd för den lokala elevhälsan. Rutiner gällande enskild introduktion kommer att förstärkas för att säkra kompetens och likvärdighet.

Centrala elevhälsan har uppdrag gällande elever med hög frånvaro. Uppdraget innefattar att ta fram mall för utredning, rutiner för dokumentation och uppföljning, när utredning ska ske samt förslag på hur det befintliga programmet för registrering av frånvaro kan utvecklas för mer användarvänlighet men också för statistikuttag ur ett huvudmammaperspektiv. Samtliga professioner inom elevhälsa kommer att vara delaktiga i uppdraget. Psykologens roll kommer att vara både central och lokal, i utvecklingsarbetet samt i implementeringen på skolorna.

Under läsåret 2018/19 har psykologerna som målsättning att förtydliga psykologens roll inom organisationen genom att ta uppdragsbeskrivning. Syftet är en likvärdig elevhälsa samt att förbättra arbetet med att utvärdera utförda insatser för att långsiktigt kunna förbättra insatsernas precision.

För att säkerställa att kravet på tillgång till psykolog uppfylls kommer arbetet gentemot skolornas lokala elevhälsoarbete att prioriteras under läsåret 18/19, med fokus på hälsofrämjande och förebyggande insatser samt elevhälsoutveckling.

Psykologerna kommer under läsåret 18/19 arbeta vidare med rutiner avseende arbetet inom Hälso- och sjukvårdslagens område samt metodstöd och introduktion för nyanställda.

Malmö 2019-01-15

Agnetha Fredin
Verksamhetschef
Elevhälsans psykologiska insats

Carl Magnus Östblad
Leg. Psykolog och ansvarig HSL
Elevhälsans psykologiska insats